

Nieuwsbrief ERF Updates - Nummer 06, 2015

Nummer 6, 2015

Redactie: mr. F.M.H. Hoens.

INHOUDSOPGAVE

Rechtbank

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2015:5579](#) 20-08-2015

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2015:5922](#) 19-08-2015

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2015:9396](#) 31-07-2015

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2015:5949](#) 28-07-2015

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2015:5950](#) 28-07-2015

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2015:5948](#) 21-07-2015

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2015:5947](#) 21-07-2015

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2015:4443](#) 02-07-2015

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2015:9576](#) 23-06-2015

RECHTSPRAAK

Erfgenamen moeten Belastingdienst informatie verstrekken over buitenlandse coderekening van erflater.

Vader overlijdt in 2012, zijn echtgenote en kinderen als erfgenamen achterlatende. Tien jaar eerder heeft de Belastingdienst vader geïdentificeerd als rekeninghouder van een coderekening in Luxemburg en hem en zijn echtgenote sindsdien tevergeefs om verdere informatie hierover gevraagd.

De Belastingdienst vordert thans in kort geding dezelfde informatie van de echtgenote en de kinderen, op straffe van een dwangsom. De kinderen verweren zich onder meer door te stellen dat navraag bij hun moeder hun heeft geleerd dat op naam van vader geen buitenlandse rekening werd aangehouden. Volgens de voorzieningenrechter hebben zij hiermee nog niet voldaan aan hun informatieplicht (art. 47 AWR). Een coderekening staat per definitie niet op naam. Bovendien strekt de informatieplicht zich niet alleen uit tot de informatie die de erfgenamen hebben, maar ook tot de informatie die zij met redelijkerwijs te verwachten inspanning kunnen verkrijgen.

De rechter acht het niet uitgesloten dat vader over de gevraagde informatie beschikte en thans zijn erfgenamen daarover beschikken. De erfgenamen hebben ook niet aangetoond dat zij niet in staat zijn om informatie over de coderekening te verkrijgen.

De rechter wijst de vordering van de Belastingdienst toe.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 23-06-2015

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2015:9576

Zaaknummer: C/09/487005 KG ZA 15/515

Rechters: M.E. Groeneveld-Stubbe

Wetsartikelen: 47 AWR

RECHTSPRAAK

Ik-opa-clausule. Verwoord als last, maar uitgelegd als legaat.

Oom overlijdt in 2014. In 2003 heeft hij in een testament zijn neef tot enig erfgenaam benoemd, onder de 'last' om aan de kinderen van de neef bedragen schuldig te erkennen, zodanig berekend dat de top van de contante verkrijging van de kinderen met een niet hoger percentage wordt belast dan de top van de verkrijging van de neef, rekening houdend met deze last. Een 'ik-opa-clausule' dus. Volgens het testament hebben de lastbevoordeelden geen enkel ander recht dan het recht van opeising na het overlijden van hun vader.

De neef verzoekt de rechtbank om de last – de 'ik-opa-clausule' – op te heffen (art. 4:134 lid 1 onder a BW). Daarbij gaat de neef ervan uit dat door de wijziging van artikel 10 SW 1956 in 2010, het door de oom beoogde belastingvoordeel is weggefallen en in plaats daarvan uiteindelijk dubbele heffing plaatsvindt (art. 10 lid 1 SW 1956).

De rechtbank wijst het verzoek af.

Volgens de rechtbank is de onderhavige 'ik-opa-clausule' geen testamentaire last (art. 4:130 BW) maar een legaat (art. 4:117 BW). De vraag of erflater zijn neef een vorderingsrecht heeft toegekend – en dus een legaat heeft gemaakt – is afhankelijk van de wil van erflater. Bij twijfel zal de uiterste wilsbeschikking moeten worden uitgelegd, waarbij als uitgangspunt geldt dat een erflater dit in de regel beoogt, tenzij de onthouding van een vorderingsrecht in het testament uitdrukkelijk is bepaald of anderszins daaruit voortvloeit (zie *Kamerstukken II* 1962-/63, 3771, nr. 6, p. 79). Dit betekent dat ondanks de formulering van testamentaire last, toch sprake kan zijn van een legaat (Hof Leeuwarden 26 januari 2010, ECLI:NL:GHLEE:2010:BL2814). Gelet op de onderhavige bewoordingen (recht van opeising) en de door de familie geschetste achtergrond van het testament, oordeelt de rechtbank dat sprake is van een legaat.

Ten overvloede merkt de rechtbank op dat de dubbele heffing waar de neef voor vreest, meevalt door de toepasbaarheid van artikel 10 lid 9 SW 1956. Bij overlijden van de neef zal alleen nog het 'surplus' in de heffing worden betrokken.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 20-08-2015

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2015:5579

Zaaknummer: C/02/297897 / HA RK 15-74

Rechters: Visser

Wetsartikelen: 4:117 BW, 4:130 BW, 4:134 BW en 10 SW 1956

RECHTSPRAAK

Beheersexecuteur is bevoegd om in rechte vordering wegens bestuurdersaansprakelijkheid in te stellen.

De executeur van erflater vordert in rechte schadevergoeding van X wegens bestuurdersaansprakelijkheid (art. 6:162 BW). X werpt de vraag op of de executeur wel bevoegd is tot het instellen van deze vordering namens de erfgenamen.

Volgens de rechtbank is de executeur hiertoe bevoegd.

De executeur heeft het beheer (art. 4:145 lid 1 BW). Voor de aan het beheer te ontlene bevoegdheden kan aansluiting worden gezocht bij artikel 3:170 lid 2 BW (HR HR 21 november 2008, ECLI:NL:HR:2008:BD5985). Onder beheer zijn begrepen alle handelingen die voor de normale exploitatie van het goed worden gevorderd. Op grond van artikel 3:1 BW jo. artikel 3:6 BW is een vorderingsrecht als goed aan te merken. Volgens de rechtbank behoort het uitwinnen van een vorderingsrecht tot de normale exploitatie daarvan. Tegen die achtergrond, en nu uit artikel 4:145 lid 2 BW volgt dat de executeur gedurende zijn beheer de erfgenamen in en buiten rechte vertegenwoordigt, is de executeur bevoegd.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 19-08-2015

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2015:5922

Zaaknummer: C/10/466008 / HA ZA 14-1256

Rechters: W.P. Sprenger

Advocaten: M.J. Wagemans en C.L. Berkel

Wetsartikelen: 6:162 BW

RECHTSPRAAK

Opheffing wettelijke vereffening. Erfgenamen/vereffenaars besteden vereffeningswerkzaamheden uit aan notaris. Notariskosten zijn geen vereffenaarsloon of vereffeningskosten.

De beneficiaire erfgenamen van erflater verzoeken de kantonrechter om opheffing van de wettelijke vereffening (art. 4:209 lid 1 BW). De kantonrechter wijst dit verzoek toe gelet op de geringe waarde van de baten van de nalatenschap.

Het verzoek om vaststelling van de kosten van de ingeschakelde notaris als vereffeningskosten, wijst de kantonrechter af. De kosten van werkzaamheden die zijn uitgevoerd namens de erfgenamen/vereffenaars (art. 4:195 lid 1 BW), zijn geen vereffeningskosten (art. 4:209 lid 2 BW). De wet biedt alleen de mogelijkheid om het loon van de door de rechtbank benoemde vereffenaar vast te stellen (art. 4:206 lid 3 BW). Er is geen wettelijke grondslag voor het vaststellen van het loon van de erfgenamen/vereffenaars.

Omdat de beneficiaire aanvaarding niet gepubliceerd hoefde te worden in Staatscourant of nieuwsbladen, kan worden volstaan met inschrijving van de opheffing van de vereffening in het boedelregister (art. 4:209 lid 4 BW).

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 28-07-2015

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2015:5949

Zaaknummer: 3836231 UT VERZ 15-2379

Rechters: A.A.T. van Rens

Wetsartikelen: 4:195 BW, 4:206 BW en 4:209 BW

RECHTSPRAAK

Opheffing wettelijke vereffening. Erfgenamen/vereffenaars besteden vereffeningswerkzaamheden uit aan notaris. Notariskosten zijn geen vereffeningskosten.

De beneficiaire erfgenamen van erflater verzoeken de kantonrechter om opheffing van de wettelijke vereffening (art. 4:209 lid 1 BW). De kantonrechter wijst dit verzoek toe gelet op de geringe waarde van de baten van de nalatenschap.

Het verzoek om vaststelling van de kosten van de ingeschakelde notaris als vereffeningskosten, wijst de kantonrechter af. Uit artikel 4:195 BW jo. 4:211 BW volgt dat de vereffeningswerkzaamheden op de erfgenamen zelf rusten. Als zij deze werkzaamheden door een professional laten uitvoeren, kunnen de kosten hiervoor niet als vereffeningskosten ten laste van de nalatenschap worden gebracht. Hiervoor is namelijk geen wettelijke grondslag.

Omdat de beneficiaire aanvaarding niet gepubliceerd hoefde te worden in Staatscourant of nieuwsbladen, kan worden volstaan met inschrijving van de opheffing van de vereffening in het boedelregister (art. 4:209 lid 4 BW).

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 28-07-2015

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2015:5950

Zaaknummer: 4157913 UT VERZ 15-10966

Rechters: A.A.T. van Rens

Wetsartikelen: 4:195 BW, 4:209 BW en 4:211 BW

RECHTSPRAAK

Opheffing wettelijke vereffening. Kosten van de ingeschakelde notaris kunnen niet vastgesteld als vereffenaarsloon of vereffeningskosten.

De beneficiaire erfgenamen van erflater verzoeken de kantonrechter om opheffing van de wettelijke vereffening (art. 4:209 lid 1 BW). De kantonrechter wijst dit verzoek toe gelet op de geringe waarde van de baten van de nalatenschap.

Het verzoek om vaststelling van de kosten van de ingeschakelde notaris als vereffeningskosten, wijst de kantonrechter af. Bij gebreke van een door de rechtbank benoemde vereffenaar, ontbreekt een wettelijke grondslag om het loon van de erfgenamen/vereffenaars vast te stellen. Artikel 4:206 lid 3 BW is niet van toepassing. Ook voor vaststelling van het loon van de ingeschakelde notaris is geen wettelijke grondslag. De vaststelling kan evenmin onder de noemer van vereffeningskosten plaatsvinden (art. 4:209 lid 2 BW), aldus de kantonrechter.

Omdat de beneficiaire aanvaarding niet gepubliceerd hoefde te worden in Staatscourant of nieuwsbladen, kan worden volstaan met inschrijving van de opheffing van de vereffening in het boedelregister (art. 4:209 lid 4 BW).

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 21-07-2015

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2015:5947

Zaaknummer: 4038914 UT VERZ 15-8125

Rechters: E.E.M. van Abbe

Wetsartikelen: 4:206 BW en 4:209 BW

RECHTSPRAAK

Opheffing wettelijke vereffening. Geen ontheffing van publicatieplicht.

De door de rechter benoemde vereffenaar doet de kantonrechter een aantal verzoeken, waarvan enkele worden toegewezen.

De kantonrechter wijst het verzoek om opheffing van de vereffening toe, gelet op de geringe waarde van de baten van de nalatenschap (art. 4:209 lid 1 BW). De griffiekosten wil de kantonrechter niet ten laste van de Staat brengen, omdat deze kosten uit de baten kunnen worden voldaan.

Voor toewijzing van het verzoek om de opheffing niet te hoeven publiceren (art. 4:209 lid 4 BW), ziet de kantonrechter geen ruimte in de wet.

Het loon van de vereffenaar stelt de kantonrechter zoals verzocht vast (art. 4:206 lid 3 BW), met overeenkomstige toepassing van de regeling voor faillissementscuratoren.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 21-07-2015

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2015:5948

Zaaknummer: 3979400 UT VERZ 15-5903

Rechters: A.A.T. van Rens

Wetsartikelen: 4:206 BW en 4:209 BW

RECHTSPRAAK

Schenker overlijdt binnen 180 dagen na schenking. Schenkbelasting niet volledig in aftrek op erfbelasting.

In 2013 schenkt vader aan zijn dochter 37.500 euro, waarover 3.235 euro schenkbelasting wordt geheven. Binnen 180 dagen daarna overlijdt vader. De erfrechtelijke verkrijging van dochter, vermeerderd met de schenking (fictief erfrechtelijke verkrijging, art. 12 lid 1 SW 1956), beloopt in totaal 57.667 euro. Zonder rekening te houden met de betaalde schenkbelasting, zou over dit totaalbedrag 3.779 euro erfbelasting verschuldigd zijn.

In geschil is voor welk bedrag de schenkbelasting in mindering komt op de 3.779 euro erfbelasting (art. 7 lid 2 SW 1956). De dochter stelt dat het gehele bedrag aan schenkbelasting, 3.235 euro, in mindering komt. De inspecteur stelt dat slechts een deel, te weten $37.500/57.667 \times 3.779$, in mindering komt, oftewel 2.458 euro. De rechtbank geeft de inspecteur gelijk.

Artikel 12 SW 1956 strekt ertoe te voorkomen dat met schenkingen in het zicht van overlijden belastingvoordelen worden behaald door het meermaals benutten van vrijstellingen en het laagste schijftarief. Om te voorkomen dat over dezelfde verkrijging zowel schenkbelasting als erfbelasting wordt geheven, voorziet artikel 7 lid 2 SW 1956 in verrekening van schenkbelasting. De schenking blijft dan wel als belastbaar feit voor de schenkbelasting bestaan. De wetgever heeft er bewust voor gekozen de effectieve belastingdruk op de schenking hoger te laten zijn dan op de erfrechtelijke verkrijging. Voor de schenkbelasting geldt immers een lagere vrijstelling dan voor de erfbelasting. Schenkbelasting is ook geen voorheffing op de erfbelasting.

Dat de dochter in totaal meer belasting moet betalen dan wanneer er niet geschonken zou zijn binnen 180 dagen voor overlijden, is louter een gevolg van het feit dat is gekozen voor het doen van de schenking. Met de door de inspecteur toegepaste vermindering is bereikt dat geen erfbelasting wordt berekend over het schenkingsdeel.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 31-07-2015

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2015:9396

Zaaknummer: 15_2521 ERF

Rechters: G.J. Ebbeling

Wetsartikelen: 7 SW 1956 en 12 SW 1956

RECHTSPRAAK

Dochter is mantelzorger van vader. Gehuwde staat van dochter staat niet aan partnervrijstelling in nalatenschap vader in de weg.

Dochter erft in 2011 als enig erfgenaam van haar vader. Vader woonde op hetzelfde adres als zijn dochter en haar echtgenoot en kinderen. Dochter ontving een mantelzorgcompliment (art. 19a Wet maatschappelijke ondersteuning).

Dochter beroept zich voor de erfbelasting op de mantelzorgvrijstelling (art. 32 lid 1 ten vierde, onder a SW 1956 jo. art. 1a lid 4 SW 1956).

Volgens de inspecteur voldoet dochter, enkel omdat zij is gehuwd, in relatie tot haar vader niet aan het vereiste partnerschap (art. 5a AWR, art. 1a SW 1956). Dochter stelt volgens de rechtbank terecht dat sprake is van discriminatie (art. 1 Eerste Protocol bij het EVRM). Zou zij ongehuwd zijn geweest, dan zou haar de mantelzorgvrijstelling wel zijn verleend.

De rechtbank constateert dat bij de mantelzorgvrijstelling het vereiste partnerschap slechts één kant op werkt. Alleen de mantelzorger is partner van erflater, niet ook andersom. De stelling van de inspecteur dat het toekennen van de mantelzorgvrijstelling aan dochter tot gevolg zou hebben dat zij voor de Successiewet twee partners zou hebben, te weten vader en echtgenoot, laat zich niet denken. Was dochter voor haar vader overleden, dan zou alleen haar echtgenoot als haar partner hebben gekwalificeerd.

De eis dat de mantelzorger ongehuwd moet zijn om in aanmerking te komen voor de partnervrijstelling, vervult volgens de rechtbank geen enkele functie. De wetgeschiedenis en doel en strekking van de regeling geven volgens de rechtbank ook geen rechtvaardigingsgrond voor de ongelijke behandeling van gehuwden en ongehuwden, zodat de wetgever niet binnen de ruime beoordelingsruimte van artikel 1 EP EVRM is gebleven.

Rechtbank Gelderland oordeelde op 24 maart 2015 anders (ECLI:NL:RBGEL:2015:2025).

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 02-07-2015

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2015:4443

Zaaknummer: AWB - 14 _ 6579

Rechters: M.M. de Werd, C.A.F.M. Stassen en I.J.F.A. van Vijfeijken

Wetsartikelen: 1a SW 1956, 32 SW 1956, 5a AWR, 19a Wmo en 1 EP EVRM